

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

**FORMUŁA DO 2014
(„STARA MATURA”)**

**GEOGRAFIA
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MGE-P1**

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie i fotografii (II 1.1)

Poprawna odpowiedź

C2

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wykonanie na podstawie mapy obliczeń matematyczno-geograficznych (II 2.2.a)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

Długość na mapie: 7,0 cm

1 : 75 000

1 cm – 0,75 km

7,0 cm – x km

x = 5,25 km

Schemat punktowania

1 p. – za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie (II 1.1)
--------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

A, D

Schemat punktowania

1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–2)

Korzystanie z informacji	Selekcjonowanie informacji istotnych dla danego zagadnienia (II 1.3)
--------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- Rzeka meandruje.
- Zbocza doliny są zalesione.
- Dolina jest płaskodenna.

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie trzech poprawnych cech przyrodniczych.
 1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech przyrodniczych.
 0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–2)

Korzystanie z informacji	Selekcjonowanie informacji istotnych dla danego zagadnienia (II 1.3)
--------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

Miejscowość: Bobrowniki

Bobrowniki są położone bliżej:

- rezerwatu Węże, na obszarze którego są jaskinie.
- skałek, np. Góry Św. Genowefy, Góry Wapiennik.

Schemat punktowania

- 2 p. – za wybór miejscowości i podanie dwóch argumentów.
 1 p. – za wybór miejscowości i podanie jednego argumentu.
 0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6. (0–2)

Tworzenie informacji	Scharakteryzowanie problemu istniejącego w środowisku geograficznym (III 2c)
----------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z cementowni do atmosfery.
- Obniżenie poziomu wód podziemnych na skutek eksploatacji wapienia.
- Powstanie wyrobiska w miejscu eksploatacji wapienia.

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie trzech poprawnych przykładów.
 1 p. – za podanie dwóch poprawnych przykładów.
 0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 7. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość następstw ruchu obrotowego Ziemi (I 1.2)
-------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- Dobowe następstwo dnia i nocy.
- Spłaszczenie Ziemi przy biegunach.

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie dwóch poprawnych następstw.
 1 p. – za podanie jednego poprawnego następstwa.
 0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 8. (0–2)

Korzystanie z informacji	Wykonanie obliczeń astronomiczno-geograficznych (II 2.2.b)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

$130^{\circ}\text{E} - 21^{\circ}\text{E} = 109^{\circ}$
 $1^{\circ} - 4 \text{ min}$
 $109^{\circ} - x \text{ min}$
 $x = 436 \text{ min} = 7 \text{ godz } 16 \text{ min}$
 $12^{00} + 7 \text{ godz } 16 \text{ min} = 19^{16}$

Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawne obliczenie czasu słonecznego w punkcie A i poprawny wynik.
 1 p. – za poprawne obliczenie różnicy długości geograficznej.
 0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 9. (0–1)

Korzystanie z informacji	Przedstawienie cech charakterystycznych wskazanego obszaru na podstawie źródła informacji (II 3.1.a)
--------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- Wysokie średnie dobowe temperatury powietrza.
- Bardzo małe roczne sumy opadów.

Schemat punktowania

- 1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech klimatu.
 0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 10. (0–2)

Korzystanie z informacji	Interpretowanie informacji geograficznych zapisanych w postaci klimatogramu (II 1.5)
--------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

1, 3, 2

Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawne przyporządkowanie trzech wykresów.
 1 p. – za poprawne przyporządkowanie dwóch wykresów.
 0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 11. (0–1)

Korzystanie z informacji	Sformułowanie prawidłowości na podstawie źródła informacji (II 3.2)
--------------------------	---

Przykładowa odpowiedź

Wraz ze wzrostem szerokości geograficznej wzrastają wartości rocznej amplitudy temperatury powietrza.

Schemat punktowania

1 p. – za sformułowanie poprawnej prawidłowości.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 12. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość sieci wodnej Polski (I 1.22)
-------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

Największe: Śniardwy, morenowe

Najgłębsze: Hańcza, rynnowe

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie jednego wiersza albo za wpisanie nazw właściwych jezior.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 13. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wpływu procesów geologicznych na ukształtowanie powierzchni (I 1.9)
-------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

Andy

Himalaje

Schemat punktowania

2 p. – za wpisanie nazw dwóch pasm górskich do właściwych komórek tabeli.

1 p. – za wpisanie nazwy jednego pasma górskiego do właściwej komórki tabeli.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 14. (0–2)

Korzystanie z informacji	Przedstawienie zjawisk i procesów zachodzących na wskazanych obszarach (II 3.1.b)
--------------------------	---

a)

Poprawne odpowiedzi

P, F, P

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną ocenę trzech informacji.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

b)**Poprawne odpowiedzi**

1, 4 (w dowolnej kolejności)

Schemat punktowania

1 p. – za podanie numerów dwóch właściwych obszarów.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 15. (0–1)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie obiektów, zjawisk i procesów przedstawionych w źródle informacji geograficznej (II 1.2)
--------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

P, F, F

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną ocenę trzech informacji.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 16. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wpływu procesów geologicznych na ukształtowanie powierzchni (I 1.9)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź

D

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 17. (0–3)**a)**

Korzystanie z informacji	Sformułowanie wniosku na podstawie źródła informacji (II 3.2)
--------------------------	---

Przykładowa odpowiedź

Wraz ze wzrostem odległości od Cieśnin Duńskich stopień zasolenia wód powierzchniowych Morza Bałtyckiego maleje.

Schemat punktowania

1 p. – za sformułowanie poprawnego wniosku.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

b)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość przyczyn niskiego zasolenia Morza Bałtyckiego (I 1.21)
-------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- Utrudniona wymiana wód z oceanem.
- Duży dopływ rzekami wody słodkiej z lądu.

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie dwóch poprawnych przyczyn.
 1 p. – za podanie jednej poprawnej przyczyny.
 0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 18. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wietrzenia dominującego na pustyni skalistej (I 1.9)
-------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

Rodzaj wietrzenia: fizyczne

Cecha klimatu – główna przyczyna rozpadu skał: duże dobowe amplitudy temperatury powietrza

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie poprawnej nazwy rodzaju wietrzenia i poprawnej cechy klimatu.
 1 p. – za podanie poprawnej nazwy rodzaju wietrzenia albo poprawnej cechy klimatu.
 0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 19. (0–2)

Korzystanie z informacji	Przedstawienie procesu powstawania formy rzeźby charakterystycznej dla wskazanego obszaru (II 3.1.b)
--------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

Forma rzeźby: grzyb skalny

Forma skalna powstaje w wyniku erozyjnej działalności wiatru (korazji). Wiatr niesie więcej materiału skalnego przy powierzchni ziemi i uderza ziarnami piasku o powierzchnię skały, co prowadzi do intensywniejszego niszczenia formy w dolnej części niż w części wyżej położonej nad powierzchnią gruntu.

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie nazwy formy rzeźby oraz opis zawierający nazwę procesu i czynnik rzeźbotwórczy.
 1 p. – za poprawny opis procesu zawierający czynnik rzeźbotwórczy.
 0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 20. (0–3)

a)

Korzystanie z informacji	Wykonanie obliczeń w zakresie geografii społeczno-ekonomicznej (II 2.2.c)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

$$700\,000 - 350\,000 = 350\,000$$

Odpowiedź: 350 tys.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne obliczenie wartości przyrostu naturalnego.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

b)

Korzystanie z informacji	Przedstawienie skutków zmian demograficznych w Polsce (II 3.1.b)
--------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- Spadek liczby ludności.
- Demograficzne starzenie się społeczeństwa.
- Zmiana zapotrzebowania na pracę w niektórych zawodach, np. spadek zapotrzebowania na miejsca pracy w szkolnictwie.

Schemat punktowania

2 p. – za podanie trzech skutków społecznych lub gospodarczych.

1 p. – za podanie dwóch skutków społecznych lub gospodarczych.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 21. (0–2)

a)

Korzystanie z informacji	Sformułowanie wniosku na podstawie źródła informacji (II 3.1.c)
--------------------------	---

Przykładowa odpowiedź

Kraje o wyższym poziomie rozwoju gospodarczego charakteryzowały się dodatnim saldem migracji zewnętrznych.

Schemat punktowania

1 p. – za sformułowanie poprawnego wniosku.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

b)

Tworzenie informacji	Scharakteryzowanie problemu istniejącego w środowisku geograficznym (III 2c)
----------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- Większe zróżnicowanie kulturowe społeczeństwa.
- Napięcia społeczne między ludnością miejscową a imigrantami.

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch konsekwencji społecznych dla krajów imigracyjnych.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 22. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wpływu środowiska geograficznego na życie i działalność człowieka (I 2.1)
-------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

Labrador, A

Arabski, C

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie jednego wiersza w tabeli.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 23. (0–1)

Korzystanie z informacji	Uzupełnienie źródła wiedzy na podstawie dostarczonej informacji (II 1.6)
--------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

— — — — — ludność poniżej 15. roku życia

- - - - - ludność w wieku 60 i więcej lat

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne uzupełnienie legendy wykresu.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 24. (0–2)

Tworzenie informacji	Podanie sposobów rozwiązania problemu istniejącego w środowisku geograficznym (III 3.1)
----------------------	---

Przykładowe odpowiedzi

- Tworzenie sprzyjających warunków do imigracji siły roboczej.
- Wdrażanie nowoczesnych technologii, które sprzyjają zmniejszeniu zapotrzebowania na siłę roboczą o niskich kwalifikacjach.

Schemat punktowania

2 p. – za podanie dwóch poprawnych sposobów rozwiązania problemu.

1 p. – za podanie jednego poprawnego sposobu rozwiązania problemu.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 25. (0–2)

a)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość mapy administracyjnej Polski (I 8.1)
-------------------------	--

Poprawne odpowiedziwarmińsko-mazurskie, wielkopolskie, opolskie (*nazwy województw w dowolnej kolejności*)

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnych nazw trzech województw.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

b)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość czynników kształtujących sieć osadniczą (I 7.1)
-------------------------	---

Przykładowe odpowiedzi

- Spadek przyrostu naturalnego w miastach.
- Przenoszenie się części ludności miast na tereny podmiejskie lub wiejskie.

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych przyczyn.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 26. (0–2)

Tworzenie informacji	Scharakteryzowanie problemu istniejącego w środowisku geograficznym (III 2c)
----------------------	--

a)

Przykładowa odpowiedź

długotrwałe okresy suszy

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnej przyczyny przyrodniczej.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

b)

Przykładowe odpowiedzi

- Niski poziom rozwoju rolnictwa.
- Brak środków finansowych państw na sprowadzanie żywności z zagranicy.

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych przyczyn pozaprzyrodniczych.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 27. (0–2)

a)

Korzystanie z informacji	Porównanie struktury źródeł energii wskazanych obszarów (II 1.4)
--------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- W Polsce w produkcji energii nie wykorzystuje się uranu, którego udział w strukturze źródeł energii krajów UE jest znaczący.
- W Polsce w produkcji energii jest mniejszy udział źródeł odnawialnych.

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych różnic.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

b)

Tworzenie informacji	Scharakteryzowanie problemu istniejącego w środowisku geograficznym (III 2c)
----------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- Zmniejszył się udział węgla kamiennego i brunatnego, których wydobycie oraz spalanie jest najbardziej szkodliwe dla środowiska przyrodniczego.
- Zwiększył się udział źródeł odnawialnych, które są najmniej szkodliwe dla środowiska przyrodniczego.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne uzasadnienie z użyciem dwóch argumentów.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 28. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość położenia na mapie państw, w których występują konflikty zbrojne (I 8.1)
-------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

Sudan Południowy – 2

Libia – 1

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne wypełnienie dwóch wierszy w tabeli.

1 p. – za poprawne wypełnienie jednego wiersza albo jednej kolumny.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.